

165. godišnjica rođenja Nikole Tesle

Nikola Tesla (Smiljan, Lika, 9. ili 10. srpnja 1856. – New York, 7. siječnja 1943.) jedan je od naših najvećih i najpoznatijih istraživača i izumitelja na području elektrotehnike i radiotehnike. Gimnaziju je pohađao u Gospiću, a potom u Karlovcu, na Rakovcu, Carsku i kraljevsku veliku realku (današnja Gimnazija Karlovac), gdje je i maturirao. Živio je i školovao se u Karlovcu od 1870. do 1873. godine. Tu je stekao prva veća tehnička znanja i posebno se zainteresirao za fiziku. Najpoznatiji je učenik Gimnazije i Karlovca, a diploma karlovačke gimnazije je ujedno i jedina diploma koju je stekao, jer zbog zdravstvenih i obiteljskih razloga svoje studiranje nije nikad dovršio i diplomirao. Gotovo je cijeli život radio u SAD-u, gdje je i ostvario sve izume, njih više od 700, iz područja visokofrekventnih stanja visokog napona i upotrebe izmjenične struje, su i patentirani.

Upravo je u Karlovcu, prema njegovim riječima potaknuta njegova genijalnost:

"Moje školovanje nastavilo se na Visokoj realnoj gimnaziji u Karlovcu. Veoma sam se zainteresirao za elektricitet, potaknut utjecajem svojeg profesora fizike koji je bio genijalan čovjek, a često je demonstrirao osnovne zakone aparaturama koje je sam konstruirao. Sjećam se jedne sprave u obliku staklenog balona, obavijenog staniolom, koji se brzo okretao kad bi bio spojen s električnom strujom. Ne mogu vam izraziti ni približno objasniti svoje uzbuđenje dok sam prisustvovao njegovim pokusima s ovim tajanstvenim fenomenom. Svaki dojam proizveo je tisuće odjeka u mom mozgu."

Njegove ideje o očuvanju okoliša, održivom razvoju, "zelenoj energiji", ali i o rodnoj jednakosti i pravima žena, brizi za marginalizirane skupine, tek su u suvremenom društvu postale realnost.

"Najvažniji produkt stvaralačkog uma je izum. Njegov je krajnji cilj ovladavanje uma prirodom i iskorištavanje njenih sila za potrebe čovječanstva."

"Ako ne znate kako, promatrajte pojave prirode, ona će vam dati jasne odgovore i inspiraciju."

"Taj novi svijet mora biti svijet u kojem neće biti iskorištavanja slabih od jakih, dobrih od zlih, gdje neće biti ponižavanja siromašnih od silovitosti bogatih. Gdje će djela uma, znanosti i vještine služiti zajednici, za olakšanje i uljepšavanje života. A ne pojedincima za stjecanje bogatstva. Taj novi svijet ne može biti svijet poniženih, pogaženih, već svijet slobodnih ljudi i naroda jednakih u dostojanstvu i poštovanju čovjeka."

"Učio sam strane jezike, proučavao književnost i umjetnost, proveo svoje najbolje godine u knjižnicama čitajući sve što bi mi došlo pod ruku i mislio sam kako sam uzalud trošio vrijeme, ali ubrzo sam shvatio da je to bilo najbolje što sam ikada učinio."